

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglaš: enostolpna min vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Ljubljana
Ljubljana
Ljubljana

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
Marijin trg 8. — Telefon 44.
Rokopisi se ne vračajo.
Vprašanjem je priložilo znamko
za odgovor.

Naša vojska je pripravljena ob albanski meji.

Beograd, 4. okt. (Izv.) V vojnem ministristvu se je danes vršila pod predsedstvom vojvode Bojovića več ur trajajoča konferenca, kjer se je po zaslišanju vojaških strokovnjakov slišalo, da se naše meje proti Albaniji in Madžarski kar najmočneje zavarujejo. Ministrski svet je nato v svoji seji odobril vse sklepe konference v vojnem ministristvu.

Rim, 4. okt. Jugoslovensko poslanstvo naznanja, da so se ojačile jugoslovenske garnizije ob albanski meji in sicer zaradi eventualnega gibanja albanskih čet.

Rim, 4. okt. (Izv.) Izjava jugoslovanskega poslanstva, da so bile garnizije na albanski meji radi zadnjih dogodkov ojačene, so zbudile v Rimu veliko razburjenje. Ital. zun. minister je tozadevno konferiral z jugosl. poslanikom. Oficijelna »Tribuna« označuje navedeno izjavo kot slab predznak za bodočnost.

Beograd, 4. okt. Po vestih iz Skoplja se poroča, da se ob vsaj albanski meji z vsakim dnem razvrščajo čete tiranske vlade. Na arakijski fronti so se obstrlejevale naše in albanske izvidne patrle. Opaža se gibanje topništva na

albanski strani Ugotovilo se je, da je municija za topništvo in puške italijanskega izvora. To trdi tudi veliko število ujetnikov, granate pa, ki niso eksplozirale, nosijo italijanski žig. Albanske čete so večinoma oblečene v francoske uniforme, glede katerih trdijo ujetniki, da so jih dobili od Italijanov. Pri ujetem častniku tiranske vlade Aliju Prištincu so našli pismo albanskega vojnega ministra iz Tirane, s katerim se odreja Albancem, naj napadejo naše postojanke in naj zavzamejo mejo iz 1. 1913.

Beograd, 4. okt. Tiranska vlada noče čakati odločitve veleposlaniške konference in napada neprestano našo mejo. Ponoči na 2. t. m. okoli polnoči so Albanci napadli našo postojanko pri radimorskem potoku. Ker so napadli z vseh strani, se jim je posrečilo prekorati potok z enim vodom. Kasneje so naše čete zavrnile sovražnika in ga potisnile nazaj. Na albanski meji se opaža zadnje dni zelo živahno gibanje albanskih čet. Čuje se tudi topovski ogenj. Albanska oblastva nastopajo zelo kruto proti našemu življu. Ubojstva so na dnevnem redu.

Zakon o centralni upravi. Poslovanje verifikacijskega odseka.

Beograd, 4. okt. Pododsek zakonodajnega odseka, ki se je sestel danes dopoldne, je pretresal zakon o centralni upravi. V 1. členu, ki govori o številu in pristojnosti ministrstev, je bila izpremenjena poslednja točka, ki se glasi: »Pristojnost ministrstev se določa z zakonom.« Čl. 2 se glasi: »Nova ministrstva se ustanovljajo z zakonom.« V vladnem načrtu sta bili vstavljeni namesto »zakona« besede »s kraljevo naredbo«. Pri čl. 4, ki govori o ministrskih sejah, je bila odgojena naredba, da podtajniki prisostvujejo ministrskim sejam, ker se o tem sklepa v čl. 10 iste zakonske predloge. Glede čl. 5 se je vršila daljša razprava in je bilo radi ročnega razumevanja sklenjeno, da se doda poleg besedila v oklepaju »čl. 24 ustave, 2. oddelek«, ker se člen nanaša na določila, omenjena v tem členu ustave. Izpustilo se je določilo, da vodi zapisnike ministrskih sej stalni tajnik, ker bi mogel izrabljati svoj položaj za to, da bi izdajal državne tajnosti tujim državam. Glede predmetov, ki morajo priti pred ministrski svet, je sklenjeno, da je treba naznačiti, da je ministrski svet »na to pristal« in ne da je »zaslišal«, kakor je bilo prej. Zakone morajo podpisati vsi ministri, naredbe z zakonom veljavnostjo (člen 95 ustave, 2. odstavek) pa morajo podpisati oni ministri, ki jih imajo izvršiti, kakor tudi minister za pravosodje, ki pritisne nanje državni pečat. V čl. 9 se je črtalo, da se delokrog podtajnikov določa s kraljevo naredbo. V čl. 10 je vstavljeno, da morejo podtajniki prisostvovati sejam ministrskega sveta. Pri razpravi se je omenilo, da se bo v prehodnih naredbah določilo, da morejo državni podtajniki podpisovati zaključene proračune, kakor tudi, da se bo odgovornost državnih podtajnikov določila v zakonu o odgovornosti ministrov. Pri čl. 12 se je razpravljalo o glavnem načelniku, ki je predstojnik pisarne. Na koncu je govora o ustanovitvi mesta glavnega načelnika. Pri čl. 14 se je razpravljalo o tem, ali mora načelnik pod-

pisavati akte svojega predstojnika, ako se tičejo njegovega oddelka. To vprašanje se je odgodilo na kasnejši čas. Najdaljša je bila razprava o čl. 15, ki govori o osebnih kabinetih ministrov. Razprava se je odgodila na pozneje, ko pridejo na vrsto prehodne naredbe. Bilo je tudi govora, da se mora v vsakem ministristvu ustanoviti pravni oddelek. Seja se je končala ob 13. Prihodnja je napovedana za 8. ob 10. dopoldne.

Beograd, 4. okt. Danes je imel od 16. do 19. odsek za poslovnik sejo, na katerem se je razpravljalo o 1. poglavju predloženega poslovnika. V tem poglavju poslovnika se govori o volitvah in delu verifikacijskega odseka. Ako se pri volitvah tega odseka sporazumejo vse stranke za skupno listo, sklepa narodna skupščina o tej listi z resolucijo. Ako pa se ne doseže sporazum, potem dobi lista z absolutno večino glasov 12 mandatov od predpisanih 21 mandatov. Ostalih devet mandatov se razdeli med ostale kandidatne liste. Pri razdelitvi preostalih mandatov sodeluje tudi lista z absolutno večino z ozirom na ostanek preko absolutne večine. Ako ne dobi nobena lista absolutne večine, potem dobi lista z relativno večino glasov sedem mandatov, preostali mandati pa se razdele med ostale liste. Pri razdelitvi sodeluje tudi lista z relativno večino s celim številom svojih glasov. Verifikacijski odsek sklepa o nespornih poslanskih mandatih takoj, o spornih pa morajo sklepati najdalje v roku treh mesecev. — Odsek nadaljuje svojo sejo jutri ob 8. dopoldne.

Beograd, 4. okt. Danes dopoldne je bila seja prvega pododseka fin. odseka. Razpravljalo se je o poročilu poslanca dr. Dulibića glede uredbe o organizaciji finančnega ministristva, o državnih posojilih in državnih imetjih. Uredba o organizaciji finančnega ministristva je odgojena, dokler se ne predloži zakon o upravnih razdelitvi države.

Ceško stališče glede Burške.

Praga, 4. okt. (Izv.) Češkoslovaški listi se obirno bavijo s komedijo predaje Burške medzvezniški komisiji v Eggenburgu ter posebno opozarjajo na dejstvo, da niso Madžari doslej se ničesar ukrenili, da bi izpraznili ozemlje insurgentov ter da je ostala situacija po preteku ultimata ista, kakoršna je bila prej. Posebno kritizirajo neizpolnjevanje antantnih gene-

ralov, ki ignorirajo dejstvo, da se je Friedrich polastil Burškega in s tem pripravil sprejem za ekskralja Karla. »Narodni listi« pišejo v uvodu, da ni le zadeva Češkoslovaške, ampak tudi Jugoslavije, Rumunije in entente, da Madžarsko pouči, da ni kar dovoljeno kršiti trianonsko mirovno pogodbo.

Če se v zadevi burškega vprašanja izjavijo italijanski posredovanje, bo prevzel posredovalno akcijo zopet dr. Beneš.

Praga, 4. okt. (Izv.) Kakor javlja »Češko Slovo« se avstrijski kancelar dr. Schober ne bo udeležil avstro-ogrskih konferenc v Benetkah.

NORVEŠKA DELEGACIJA V PRAGI.

Praga, 4. okt. (Izv.) V Prago pride v kratkem norveška delegacija na trgovsko - politično konferenco. Iste se bo najbrže udeležilo tudi zastopstvo iz Berlina.

UPRAVNA RAZDELITEV DRŽAVE.

Beograd, 4. okt. Na včerajšnji seji ministrskega sveta, ki je trajala od 16. do 20., je podal ministrski predsednik Nikola Pašić ekspoze o albanskem vprašanju. Po razpravi tega vprašanja se je pretresal zakon glede upravne razdelitve države ter se je izvolil poseben odbor ministrov dr. Trifkovića, Svetozarja Pribičevića, dr. Mehmeda Spahe in Pucija, ki bodo to vprašanje proučili. Razpravljalo se je tudi o proračunu ter je bil odobren proračun ministristva za socialno politiko. Razprava o proračunu se je nadaljevala danes ob 10. dopoldne.

POGAJANJA MED RADIKALCI IN DEMOKRATI.

Zagreb, 4. okt. »Jutarnji List« poroča iz Beograda, da se v parlamentarnih krogih govori, da bo vprašanje programa Pašićeve vlade rešeno na eni izmed bodočih sej demokratskih in radikalnih delegatov, na kateri se bo tudi odločilo glede izpremembe oseb na ministrskih sedežih. Demokratski klub bi ne bil nasproten, če se ministristvo za notranje stvari prepusti radikalcem, zato pa bi demokrate zahtevali zase ministristvo za zunanje stvari in ministristvo za agrarno reformo.

Prebivalstvo Jugoslavije na podlagi novega ljudskega štetja.

Ravnateljstvo državnega statističnega urada je izdelal podoben statistični o glavnih rezultatih ljudskega štetja v januarju letošnjega leta, ki se sedaj objavlja (oficijelno) v časopisu. Ti podatki so še vedno malo porabni, ker se objavljajo s pridržkom, da še ne obsegajo celotnih pokrajin, da manjkajo navedbe še za cele okraje, občine in mesta, ne le iz Crne gore in Makedonije, marveč celo iz — bližnjega Banata n. pr. za mesti Veliki Bečkerek in Bela Cerkev. Vrhutega ni še podatkov za ono ozemlje, kar so ga imeli ali ga celo še imajo zasedene Italijani. V sedečem prinašamo te številke s kritičnimi opazkami ter likrat s številkami o prejšnjem štetju l. 1910, odnosno 1914 (za južno Srbijo in Crnogoro).

Slovenija šteje po novem štetju 1.156.464 prebivalcev. Pri tem pa bržkone ni všteto prebivalstvo logaških vasi in Planine, kjer so v januarju še gospodovali Italijani, vendar nas najnovejše vesti puste o tem v negotovosti. Ozemlje današnje svobodne, jugoslovanske Slovenije je imelo l. 1910 1.064.846 prebivalcev, ako nam tedaj objavljene podatki kažejo celo Slovenijo smo nazadovale za okroglo 8000 ljudi, ako nam je odšteti Logatec, tedaj je Slovenija ostala na isti višini, kjer je bila l. 1910.

Hrvatska Slavonija šteje sedaj 2 milijona 591.800 preb., l. 1910 pa je imela 2.621.954 ljudi, je torej nazadovale za 30.000 duš. Ne vemo pa, če je všteti Kastav z ono polovico Kastavske občine, ki nam je pripadla po Rapallu in ki šteje (1910) okroglo 9000 preb. Otok Krk ima l. 1921 20.919 duš, l. 1910 jih je imel 21.259; nazadovale je tedaj za 350 ljudi. Medjumurje ima letos 96 tisoč 935 preb., l. 1910 jih je imelo 93 tisoč 283; tu je tedaj zaznamovati precejšen napredek in sicer za 3600 duš.

Bosna - Hercegovina šteje letos 1.886.543 preb., dočim je štela l. 1910 1.898.044 ljudi; nazadovanje znaša tedaj 11.500 duš.

Za Dalmacijo izkazuje statistično poročilo le 301.345 preb., pri čemer pa ni šteta niti polovica dežele. Kajti cela Dalmacija je štela l. 1910 645.646 preb. Ako vštetojemo otok Lastovo (1417 preb.) in Zadar z bližnjo okolico (okroglo 18 tisoč 500 ljudi), dobimo za Dalmacijo (za l. 1910) nekako število 625.500 ljudi. Več ko verjetno je seveda, da bo tudi Dalmacija izkazala nazadek.

Banat in Bačka izkazuje letos 1.338.779 preb. Pri tem se ne navaja Baranja (51.200 preb.) nikjer izrecno; pač pa se povdaja, da Vel. Bečkerek (24.300 ljudi) in Bela Crkva (11.400) nista všteta. Vsa Vojvodina je imela l. 1910 1.346.953 preb.; tu bomo imeli tedaj zaznamovati vsekakor nekoliko, morda (Baranja!) celo precej napredovanja. Upamo, da v objavljenih navedbah niso všteti kaki kraji, ki so bili le pod našo administracijo, a smo jih ravnokar evakuirali.

Za Srbijo se navaja 4.157.140 preb., očitno poleg severne in južne Srbije tudi ono, kar smo dobili v najnovejši dobi od Bolgarske. L. 1910 (odn. 1914) našteje to skupno ca. 4.667.208. Zaznamovati je tedaj silno nazadovanje za nič manj ko 500.000 ljudi. Tolažimo se še s tem, da nekatere občine ob albanski meji še niso poslane podatkov. Vendar je gotovo, da je vojna zadala prebivalstvu Srbije strašne izgube.

Za Crno goro se navaja 172.960 preb., ker je imela ta dežela l. 1914 238.423 duš, je očitno, da se morajo tudi tu podatki še spopolniti, kajti tako velikega nazadovanja menda vendar ne ni bilo.

V zadnjem poročilu se navaja za vso državo skupno število 11.590.792 preb., dočim je značilo l. 1910 (odn. 1914) 12 milijonov 616.093. To bi značilo nazadovanje za cel milijon ljudi. Seveda je ta številka absolutno nepravilna, kajti spopolnitev podatkov o Dalmaciji, Banatu, Crni gori in južni Srbiji nam da sigurno nad 400.000 duš, morda celo več. Koliko več, o tem ne moremo govoriti, dokler nimamo točnejših pojasnil k zgoraj navedenim podatkom. Točko je danes gotovo, da znaša prebivalstvo Jugoslavije zanesljivo nekaj preko 12 milijonov.

Balkanska vprašanja.

(Razgovor našega dunajskega dopisnika z grškim poslanikom na Dunaju knezom Ipsilantijem.)

Dunaj, dne 2. okt.

Grški poslanik na Dunaju, knez Ipsilanti, je bil tako ljubezniv, da je sprejel našega dopisnika ter mu pojasnil o balkanskih zadevah sledeče: »Vojni položaj je bil v nasprotju z vsemi turškimi poročili za Grčijo izredno ugoden. Zadnji vojni dogodki so terjali na obeh straneh žrtve, a nam so prinesli veliko število ujetnikov in vojnega materijala. Za grške čete ni bilo lahko izvršiti sunek proti Angori, ker Turki so se žilavo upirali. Skoraj v vseh odsekih smo prodirali z golim orožjem v roki. Mož proti moži in le s težavo so naši junaki zavzemali svet. Ko so bili grški cilji doseženi, je naš kralj odredil, naj se vojna proti Turkom konča.

Danes je v ospredje potisnjeno albansko vprašanje, ki pa ga je smatrati za rešeno. Kos sveta, za katerega se gre, je po grškem naziranju severni Epir, po albanskem mnenju pa južna Albanija. Kakor znano, se je po albanski vojni leta 1913 ustanovila kneževina Albanija, kateri je kratak čas vladal princ Wied. Takrat so se meje deželi razširile ter se pritegnili severni Epir, kjer je pod vodstvom poznega ministra Zographosa izbruhnila revolucija. Ko je Wied odšel, se je severni Epir, ozir. južna Albanija zopet priznala Grški. Med vojno so se pridružili Francozi in Italijani, ki so po vojni omajali Grški pravico do Epira. Venizelos pa je julija 1919 v neki pogodbi z Italijo obnovil naše pravo na severni Epir. Ta dogovor je priznal tudi veliki svet, tako, da ta pokrajina pripada pravzaprav že od takrat Grkom. Proti temu pa se upirajo Albanci ter hočejo pri zvezi narodov doseči meje, ki so bile svoječasno določene pri nastopu Wiedove vlade.

Ali se bo zveza narodov bavila z albanskim vprašanjem, je dvomljivo, ker ne gre za sporna vprašanja, temveč za zadevo, ki je že pogodbeno urejena, ker se je o pravici in krivici že razsodilo. Momentano v Albaniji ni nemirov. Velik del prebivalstva spornega ozemlja so Grki, ki vedo, da se bo zadeva tako odločila, kakor je že določeno. Albanci pač poskušajo z vsemi mogočimi nasilstvi in z živahno propagando delati v deželi in tudi zunaj razpoloženje zase, kar pa se jim nikakor ne posreči, ker vendar vsakdo uvidi, da spada severni Epir že po svoji zemlepisni legi in po prebivalstvu k Grčiji.

Iz tega se vidi, da ima tudi Balkan ako hoče, svoje »bursko vprašanje«, kjer je vendar istotako jasno, da se pogodba o zapadni Ogrski mora držati, kakor pogodba o severnem Epiru. Mir se žalibog še vedno ni povrnil, toda upati smemo, da se bodo vsa pe-reča vprašanja prav kmalu zadovoljivo rešila ter nam pripomogla do trajnega miru, ki si ga vsi želimo.

Pogreb narodnega mučenika.

Po dolgih šestih letih se je vršil pravcati in svečani pogreb mučenika Iv. Brenceta, kakoršnega si je pokojnik v polni meri zaslužil. Ljubljana je v ponedeljek dostojno proslavila spomin. moža — poštenjaka, ki je šel vsled svojega prepričanja v smrt. — V ponedeljek dop. ob 9. uri je uradna komisija na Suhem bajerju izkopala zem-ske ostanke mučnikove. Položili so jih v pločevinasto krsto in potem dali vse skupaj še v leseno krsto. Na mrtvaški voz je bilo položenih več vencov, med njimi tudi od župnika Jak. Aljaža. Na Dolenjski cesti so se kmalu začele zbi-

Gospodarstvo.

Nova draginjska katastrofa na Dunaju.

Dunaj, 2. oktobra 1921.

Kakor je doznal Vaš dopisnik, je v najkrajšem času pričakovati na Dunaju strahovito podraženje najpotrebnejših živil. To neznosno podraženje se je pričelo z dunajskim velenjem ter se od takrat še stopnjuje, čeravno so tuji že davno odšli, za katere so bile navidezno cene povišane. Dunajčanom je ostala pretirana obremenitev, pod katero se morajo kmalu zgruditi. Ali se bo ta polom izvršil brez drugih resnih pretresljev tega danes še ne moremo prorokovati.

Najbližje podraženje bo obsegalo najpotreb

Dnevne vesti.

Vsem naročnikom smo danes priložili poloznice, da poravnajo naročnino za tekoči mesec, oziroma, če dajo, kar ima naročnino za poravnano, naj prihrani poloznico za bodočnost ali pa jo odstopi kakemu novemu naročniku.

Razmejitve kraljevine v oblasti. Ministrski svet je izvolil posebno komisijo, ki naj izdela načrt za razmejitve kraljevine v oblasti. Komisijo tvorijo ministri: Pribevič, Trifunović, Pucelj in Srba.

Samouprava pokrajinskih oblasti in srezov. V ministru za konstitucijo izdeluje posebna komisija zakonski načrt o razmejitvi samouprave v okvirju ustavnih določb. V pokrajinsko (oblastno) skupščino se bo volilo direktno po splošni enaki in tajni volilni pravici, v srezu pa bodo volili občinski odbori po proporciji.

Državno posojilo. Do 30. septembra se je pri Mestni hranilnici v Kranju podpisalo 411.600 kron državnega posojila.

Opozoritev »Slov. Narodu«. Včerajšnji »Slov. Narod« prinaša vest, da je orožnik Judež, ki je denunciral ranjakega Brenceta in s tem povzročil njegovo smrt, uslužben v neki posojilnici na Dolenskem. »Slov. Narod« vprašuje: »Ali dela tam pokoro za svoj vnebovpijčni greh?« Mi lahko »Slov. Narod« čisto točno povemo kaj in kako dela Judež svoj pokoro. Uslužben je kot tajnik pri posojilnici v Moravčah in ker sta tam dve posojilnici (demokratska in klerikalna) povemo še, da je uslužben pri demokratski. Službo so mu preskrbeli moravski demokrati, da si vedeli, kakšen greh nosi Judež na svoji duši. Poleg tega je on sedaj vpliven funkcionar (tajnik, blaginjak, odbornik itd.) pri raznih demokratskih organizacijah. Čedna služba pri demokratskih, prosto stanovanje v demokratskem »Zadružnem domu«, lepa orožniška penzija in ugodno socialno stališče, to je pokora Judeža za svoje Judeževstvo, »Slov. Narod« naj dregne v to smrdljivo med svojimi pristaji.

Na podlagi konvencije od 9. novembra 1920, sklenjeno med Poljsko in mestom Gdanskim, je prevzelo poljsko poslanstvo v Beogradu zaščito gđanskih državljanov, ki se nahajajo na ozemlju naše kraljevine.

Jubilej dona Juraja Blankinca. Juraj Blankinc, starosta jugoslovanskih politikov in žurnalstov je slavil včeraj petdesetletnico svojega marljivega delovanja na novinarskem polju. Blankinc je veliko trpel in veliko storil v prid naših narodnih idej in to s posebnim ozirom na Dalmacijo. Oziroma se na visoke zasluge, ki jih je dobil, jubila, mu ključemo 1 mil: »Na mnogaj srečna leta!«

Izvažanje mesa v Italijo preko Rakke. Minister za kmetijstvo je odredil, da se sme preko obmejne carnice na Rakko ne samo po železnici, temveč tudi po cestah (z avtomobili) izvažati meso za Italijo ob pogojih in predpisih, ki veljajo za izvoz živalskih sirov in naše države v inozemstvo. Potrebne veterinarske posle pri tem opravlja državni živinodržavnik na Rakko.

Slušatelj sumarstva na gosp. sum. fakulteti v Zagrebu. I. in II. teoretiški sumarski izpiti se vršita 24. okt. in ne 10. okt. kakor je bilo prvotno javljeno. — Uro od 1. — 14. oktobra France Oblak.

Kmetijski tabor SKS v Zalcu zadnjo nedeljo je obiskalo nad 1500 kmetov. Minister Pucelj je prišel s seboj dva srbska radikalna poslanka, ki sta tudi nastopila kot govornika. Razum teh so govorili še poslanec Drofenik, Mirmola in Urek.

Za gerenta ukrajinske zastave v Oor. Radoni je imenovan posestnik in zupan v Radonci Jakob Zemljak.

Ponarejeni 1000lirski bankovci. Mihove Ivan iz Černić je v družbi z nekimi Francetom Zigonom iz Črnega Vrha v hotelu »Hoteleščico 7« ponarejenih italijanskih bankovcev po 1000 lir in jih skušal razpečati. Zigon je bil od italijanske obmejne straže aretiran. V tej zvezi sta tudi brata Ivan in Franc Majnik, hitopaca iz Črnega Vrha, ki baje posedujeta večjo svoto ponarejenih 1000lirskih bankovcev.

Palizlikati so popolnoma novi, iz tankega papirja in je glava (Merkur) v vodnem tisku že od daleč vidna.

Voljaški begunec. Prbežar Alojzij rojen 1. 1900 v Malem vrhu in pristopen v Smarje, je pobegnil od svojega pešpolka št. 35 v Banjaluki. Kdor bi o njem kaj poizvedel, se naproša, da sporoči orožniški postaji v Skofljici.

Pobegli kaznjene. Čifrež Mato, delavec iz Markovca, ki je bil radi hudodelstva tatvine obsojen na dve leti težke ječe, je pobegnil iz kaznilnice v Stari Gradski. Do sedaj ni še o njem nikakega sledu.

Namesenci finančne kontrole se pritožujejo, da ne dobe po 3 do 4 mesece nazaj izplačanih diet, kakor tudi ne povrnjenih voznih stroškov. Tako zavlačevanje izplačila — pri današnji dražini je pri fin. kontroli gotovo najmanj na mestu. Od delegacije ministrstva financ pričakujemo, da zadevo uredi, ker službo, ki jo opravlja fin. kontrola, je vendar dovolj važna.

Nesreča v hrastinskem rudniku. Vleed predčasne eksplozije mine je dobil delavec Jos. Povše hude poškodbe na glavi in rokah.

Negoda na Šmarji gori. Zadnjo nedeljo je bil Jos. Tomc ržezal po skalah na Ormadi, pri tem se je skala utrgala in udaril je padel precej globoko, si zlomil levo roko ter se sploh poškodoval po glavi in životu.

ITO, pasta za zobe, beli zobe, daje jim krasen blisc. Zahtevajte ITO-pasto povsod.

Podražanje piva. Pivovarne so baje radi tega, ker se je ječmen, hmelj, premog in delavstvo zopet zdajno podražilo, povisale cene piva v sodih na 1100 kron. V steklenicah pa na 1600 kron za hektoliter, k temu pridejo še občinski davki in dojavni stroški. Ljubljanski gostilničarji so se vsled tega zedinili in prodajajo pivo od sedaj po 8 kron, v političkih steklenicah pa po 11 kron, po deželi bo veljalo pivo z ozirom na dovozne stroške 12 kron steklenica.

Listnica upravnika. Naš naročnik iz Hrastnika, ki se je dne 1. t. m. na dopisnici pritožil proti terjatvi naročnine, a se pozabili podpisati, naj javi svoje ime — upravniku.

Vsem p. n. inserentom!

Največji slovenski list »Jugoslavija« bo odslej izhajal redno tudi ob ponedeljkih zjutraj ter bo tako edini dnevnik, ki izhaja vsaki dan. Ob ponedeljkih

ko ne izide noben drug dnevnik zjutraj, kakor edino »Jugoslavija« je povpraševanje po »Jugoslaviji« silno veliko in je vsaka številka, da si se tiska v močno povišani nakladi, redno razprodana. Zato je oglaševanje v ponedeljski številki »Jugoslavije« še uspešnejše kakor ob navadnih dnevih. Vabimo torej vse p. n. inserente, da naročijo oglase za ponedeljske številke »Jugoslavije«. Cena je v kljub mnogo dražjemu nedeljskemu delu ista kakor ob ostalih dneh. Naročila sprejema uprava »Jugoslavije« v Ljubljani ter vse njene podružnice.

Ljubljana.

Ljubljanska bolnica se razširi. Ministrski svet je sklenil kupiti ob »Kranjske hranilnice« posestvo na Stari poti (zavod za slepce) z vsemi poslojili, inventarjem in zemljišči za vsoto 18 milijonov kron, ki se plačajo v 9. letnih obrokih po 2 milijona kron. S tem se razširi bolnica ter se ustanovi ginekološki oddelek z moderno poročnišnico.

Poročil se je član opernega zbora g. Albin Erkljav, s članico opernega zbora gđ. Pavlo Šiferjevo. Oba sta vneta izvršujoča člana pevskega zbora »Ljubljanskega Zvona«. Naj jima bo zakonski jarem »sladko« breme. Živela!

Opozarjamo na veliko plesno zabavo, ki jo priredi Sportni klub »Primorje« pod pokroviteljstvom in s sodelovanjem »Kluba Primorja« dne 16. oktobra t. l. v vseh gorjenjih prostorih Narodnega doma.

Plesni odsek »Družabnega kluba uradništva« prične v kratkem s svojimi plesnimi tečaji. Vsi, ki se za te tečaje zanimajo, naj se čimprej prijavijo v društveni pisarni Cesta na Rudolfovo železnico (poleg restavracije »Novega sveta«) št. 6, in sicer ob torkih, četrtkih in sobotah od

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Pusti me govoriti — spoznaj svojega očeta! Jaz, pravim, ki sem tajil ljubezen in prijateljstvo, jaz, ki sem zrl na ves svet z enakim zaničevanjem, jaz, ki mi je bila sleherni človeška stvar sovražnik, katerega je trebalo preganjati in uničiti — jaz sem vzljubil tebe! ... Oh, izprva sem se ustavljal temu čuvstvu. A ti si bila močnejša. Bilo je nekega večera... ti se gotovo spominjaš, kdaj... nekega večera, ko sem se pravkar vrnil izpod vešal. Ves mrk in truden od moritve sem sedel, da bi se spočil. Ti pa si prišla k meni, splezala si mi po nogah sedla mi na kolena... in si se jela smehljati, vsa rožnata in zlatolasa... tako da sem se razjokal... Tisti večer sem spoznal, kaj pomeniš zame. Jel sem te ljubiti s strastnim oboževanjem. Ti, Floriza, si bila nebeški žarek, ki je prisiljal v peklo mojih misli; bila si angel, ki je s samim svojim pogledom tolažil mene, prekletega...«

»Dragi oče!... Vsa hočem živeti tvoji utehi!...«

»Saj si vsa moja uteha! Do te minute sem mislil, da je moje časihlepe enako moji ljubezni. A motil sem se, Floriza. Ljubim te bolj nego to oblast, ki sem si jo zgradil počasi, z dolgotrajnim podzemeljskim de-

lom. Odrečem se ji, z gnevom v duši, a tudi z vzvišeno radostjo. Moč! Ti me ne moreš razumeti. Preveč čista si. Poslušaj me samo. Možitve z Rolandom de Saint-Andrejem te je groza. Dobro: te možitve ne bo. A v to imava samo eno sredstvo: ostavi morava dvor in Pariz. Odloži bom svoje dostojanstvo. Izpostavim se vsemu — jaz bom samo tvoj oče, ti boš samo moja hči. Pripravi se, Floriza. Še jutri odpotujeva — še jutri morava bežati.«

»Bežati? ... Oče — oče! Zakaj morava bežati? Kaj nama preti? ... Roncherolles si je obrisal znoj, ki mu je curljal po čelu. Ta znoj je bil leden. Nikolj še, odkar se je zavedal samega sebe, ni čutil v srcu tolike raztrganosti.

»Pravim ti, da je treba bežati! Ali ne razumeš, kako strašna nevarnost ti mora groziti, da sem se sploh odločil izgubiti te in te dati Rolandu za ženo? In da sem zdaj pripravljen opustiti svoje visokoleteče sanje in prelomiti svoje življenje ter ga zadržati v neznatnosti?«

»Nevarnost?« je vztrepetala Floriza. »Kakšna nevarnost? ...«

»Ne morem ti povedati!«

»A jaz hočem vedeti! ...«

»Hočeš?« je kričnil Roncherolles in obraz mu je vzplamenel. »Hočeš? Sama hočeš vedeti, zakaj morava bežati? ...«

»Da, oče,« je rekla Floriza z glasom nelzrekljivega ponosa. »Vedeti moram, drugače se utegnejo poroditi v meni sumnje, ki bi vam delale krivico.«

»Dobro! Čuj tedaj strašno skrivnost, ki me razjeda in mori — skrivnost, ki dela, da ječem v onemoglem gnevu, ker ne morem z eno samo besedo, z enim mahom zdrobiti prestola v prah in uničiti kralja, ki sedi na njem!«

»Kralja? ...« je zaječala Floriza, čuteč, kako se oblikuje v njenih možganih strašna misel.

»Kralja!« je divje zarohnel profos in dodal psovko, ki bi ga bila spravila na morišče, da jo je izrekel pred pričami.

»Grozno me obhaja! ...« se je izvilo Florizi.

»Kralja, nesrečnica! Razumeš? Kralja! Podlega kralja, zaradi katerega sem si nakopal sovraštvo trstotisoč Parižanov! Kralja! Zato, ker te ljubim! ...«

Floriza se je vzravala. Nobene besede, nobenega vzklika ni bilo iz njenih ust. Le ustnice so ji drgetale. »Ljubi te! Hoče te imeti! Da te dobi, me je pripravljen poslati na morišče, ako teba, in če bi vedel, da se dam podkupiti, bi mi dal prestol zate! On hoče, da postaneš njegova ljubica! Ti! Ti! Moja hči! ... Ta človek hoče, da postaneš nizko orodje njegove pohote! On kani še

to novo sramoto! Kaj pa je njemu do tega? Ali ti ni namenil slave, da ti dovoli sedeti nekaj dni ob strani Diane Poitierske? O hči, beživa, ker se braniš moža, ki bi te otel onečanja! ...«

Proda se:

PO CENI

2 moška površnika, 2 mizi, 1 otroški stolček visok in več slik se proda. Polzeve se na Dunajski cesti št. 25. 2023

LEPO POSESTVO

v vasi poleg železniške postaje, oddaljeno 10 minut od cerkve in šole. Posedstvo meri 10 oralov njiv in travnikov, ter 4 in pol orala lepega gozda. Proda se z vso premoženino. Cena 260.000 kron. Ponudbe pod »Travnik« na upravo lista. 2026

SPALNA SOBA,

naslonjači, gostilniška oprava (točilna miza s predali, stoli, okrogle in dolge mize, nosila itd.), kredence, sodi, hlevi za začaje itd. Poizvedbe v odvetniški pisarni dr. Poček, Ljubljana, Sv. Petra cesta 11. 3106

Službe:

SPREJMEM TAKOJ

v službo enega mladega poštenega mlinarskega pomočnika. Mesečna plača po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši. Anton Polanc, valjni mlin, Radeče pri Zidanem mostu. 2018

IŠČEM MESTA

kot kontoristinja ali blagajničarka v mestu ali na deželi in sicer kot začetnica. Cenjene ponudbe je poslati na upravo lista katera pove naslov. 1998

TRGOVSKI POMOČNIK

starejša moč dobro izvežban v manufakturi in špecerjski stroki, zmožen voditi samostojno podružnico se sprejme takoj, če mogoče nastop 15. oktobra. Alojz Remic, Dravograd, Slovenija. 2017

DVA STAREJŠA POMOČNIKA

manufakturske stroke se takoj sprejmeta pri tvrdki Anton Mohorič, Ptuj.

SPREJME SE KONTORISTINJA

samostojna moč. Plača po dogovoru, ter vaje iz boljših hiš. 2029

PRODAJALKA

izvežbana v mešani stroki z večletno prakso, vajena v aranžiranju izložbenih oken se sprejme. Ponudbe če mogoče z sliko (katera se vrne) pod šifro »Ljubljana« na upravnisti listu. 2027

ZA VINSKE TRGOVCE SE PRIPOROČA POTNIK IN AGENT

za vino po Ljutomerem in Ormožkem okraju in kupuje tudi vino po dnevnici cen. Naslov v upravnisti listu. 2025

Razno:

REZANJE DRV

z motorno žago, ter dobavo drv vsako množino dostavljeno na dom priporočila Lud. Hlešič, Ahacjeva cesta 10. Tramvajska postaja, Sv. Petra cerkev. 1996

ENGLISH LESSONS.

Miss Farler resumes her lessons. Courses will be given. Interviews. Mondays Wednesdays & Fridays 5 to 6 o'clock. 2028

ODDAM V NAJEM HIŠO,

nekaj vrta in nekaj polja, pripravno za trgovino ali drugo primerno obrt. Polzeve se pri A. Frelih, gost. Brezje, Gorenjsko. 2022.

Spalna soba za 1 dinar!

Kie? Kako?

Le če kupiš tablico za dobrodelno javno tombolo Sokola II. v Ljubljani, ki se vrši v nedeljo 9. oktobra ob 15. uri na Kongresnem trgu. Zraven tega še veliko lepih dobitkov.

Premogovnik Zagorje ob Savi Trboveljske premogokopne družbe sprejme v službo

pomočnega jamomerca.

Sprejemni pogoji so sledeči: Doprivitel rudarske šole, popolno znanje jamomerstva s »Teodolit